

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Tertio o a[n]i[m]a deo multu[m] dilecta dignu[m] [et] iustum e[st]
reoluere ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

gens praua et puerfa .diuerse lingue ðne mundi regnum. ðnis mundi sapiētia. ðnia legis diuine sacramēta. et ipse iudex q̄ prauus in sentētia. testis tamē veritatis in sua scriptura. p̄fitentur **J**esum cruci affixū regem fore iudeorum **T**hronus hui⁹ regis est lignū crucis .regnauit em̄ a ligno deus . sic nēpe dictum est in nationibus **O** aia mea diuersorū generū fuere hec ligna crucem p̄ficiētia .s. **S**tipes siue trūcus ī rupe defossus cni crux erat īfixa .de cedro extitit **P**al⁹ siue lignū erectū de cypressio **L**ignū transuersale .de palma **L**abula superius apposita regali titulo decorata de oliua **E**x q̄bus breui sub cōpendio hoc recreari poteris morali flosculo. **U**t ligni ðnici virtute **E**ffugiat venenum īiquitatis p̄ cedrū **S**ubtiliter vel elcues intellectus per cypressū **A**ccedat robur fortitudinis p̄ palmā . vt obtinere possis o aia p̄ dilecta triūphum **S**uccedat oleum misericordie et pietatis per oliuā vt sic venusteris in p̄petuū **E**t sic patet vtcūq; secundum **P**roperādū est ergo ad elucidandum terciū ne quid desit ad nostrum profectum.

Tertio o aia deo multū dilecta dignū et iustum ē reuoluere attēteq; pensare suspēsi **J**esu multiplicē exprobrationem **I**n altū nempe suspēso quāta sit subsecuta confusio .in corde nō venit mundāno seu homine vano et vesano .sed potius interno et deuoto q̄ sit gloriari in domino et cōfundi in semetip̄o **P**ic per sacri euāgely ruminatiōē inuenit a quadruplici genere hominum **E**po irrogatam in cruce confusionem vel exprobratiōē scilicet **A** sedentibus **A** p̄tercūtibus **A** stantibus **A** p̄dētibus **O**mnibus nēpe p̄dictis nō contēti nescierūt seu noluerūt a conuicys cessare .sed passū subsannant vndiq; **N**ā neq; passō parentes neq; ipsius genitrici dolorosissime condolentes .nouūq; modum obprobry prioribus accumulantes . acceperunt vesti menta eius milites scilicet siue stipendiary et primo palliū xp̄i in quatuor partes diuidentes . vnicuiq; militi partem diuiserūt . et tunicam inconsutilem desuper contextaz per totum . qua sub pallio vtebatur . **Q**ue quidem tunica secundum **C**risostomum est quoddam genus vestimenti ex multis pannis contextum desuper per totum . idest abextra per totum scilicet de alio pano ad illā tunicam magis fortificandam et conseruandam quo vestimenti genere pauperes in palestina vti consueuere

In quo habes ab euāgelista signū vere paupertatis licet non
ones velint ipsam diligere qz nescit homo pretiū eius. **U**tnā
appciētur ipsam qui pre cūctis mūdi diuitijs ī toto corde q̄sie
runt eam scientes illam in rege regū et regina matre ipsius tā
prestanter effulisse. **S**ocia fuit in p̄sep̄io in mundo in patibulo
nec deseruit etiam ī sepulcro. **O** dilecta sponsa regi regū: tā stri
cte copulata vt nec ad momētū tēporis visa sis ab eodē aliena.
Quis euangelice vite sectator erit tui repudiator cum tecuz sit
natus saluator tecum cōuersatus mūdi fabricator tecū mortu
us ōnium redēptor tecū etiam sepultus dei et hominū media
tor. **P**laceas saltē moderno tempore minoribus que pro chdo
lor repudiaris a maioribus tecum enim veraciter est nostra sa
lus. **F**ertur hec pauperula vestis a quibusdam quodam texti
li opere ad modū birretorū seu quorundā ciliciorū facta. **E**t qd̄
eam proprijs et virgineis suis manibus cōfecerit virgo beata
et cū crescente peruulo **J**esu pariter excreuisse quod absurdū
non est ymmo pium credere. **N**ullis igitur vsibus videbatur
apta hec vestis scissa vnde decreuerūt super eam sortem mitte
re quis eam deberet retinere sicqz impletum est verbum psal
miste psalmo. 21. **D**iuiserūt sibi vestimēta mea et sup vestē meā
miserūt sortē. **O** mirāda et vere venerāda nec min⁹ ymitanda
saluatoris paciētia. q̄ sicut agnus tōdētē et occidentē suo vestit
vellere ita se tōdētes et spoliātes sua vestiuit veste. mea salutife
ra eruditione. **N**udus ī extremis ego a virtutibus apparebo ni
si exemplis domini mei et vestigijs iherere decreuero ōnium
etiam nuditas erit deo et angelis abhominabilis nisi īdimita
fuerit preciosis cristi virtutibus. **C**onformemur virtuose ne cō
fundamur ignominiose. **V**estis iusuper filij dei in quatuor paz
tes partita est. cristi humanitas predicata per quatuor orbis cli
mata. **U**bique enim fides cristi ybique virtus crucis cristi dif
fusa est vtinam in omnibus stabilita. **T**unica vero sortita fidei
significat vnitatem. **S**icut enim vnitas omnino indiuisibilis
est sic et fidei veritas indiuisibilis est. **P**otest nempe homo a
fide rescindi. **S**ed fides nullo modo potest rescindi. **C**aritas
etiam omnium virtutum gēma ac forma per tunicam sortitā
potest figurari quam pius dominus vult ab omnibus et in oī
bus inuolabiliter seruari. **B**ona vestis caritas vestis ytrique
nuptialis qua complacere poterimus summe trinitati et ange
lice dignitati. **S**icut etiā tunica domini desuper dicitur fuisse
contexta per totum sic ipsa caritas supereminet ōnib⁹ vtutib⁹.

cooperiēs multitudinē peccatorū teste petro p̄cipe ap̄ostoꝝ
Opie domine. caritas necessaria virtus ē. caritas gratissima ē
Necessaria nobis gratissima tibi **D**are eā cōplaceat. quia vere
domū tuā inhabitat. ⁊ nos tibi gratificat. ac tuis electis nos asso
ciat **D**iuisione igiŕ facta ab h̄mōi p̄fidis ⁊ sorte missa **S**edētes
scilicꝫ iuxta crucē **S**eruabāt eū. supple quando expiraret. uel ne
euaderet. uel ne uiuū quispiā deponeret **Q**uid isti seruādo eum
p̄tendebāt nisi **C**p̄i ip̄otenciam ostēdere volebāt: **E**stimabant
eū nō posse descēdere sine eorū auxilio ⁊ volūtate **Q**uis cogitare
sufficiet quot ob pbria horū ex p̄brāciū sedētiū scilicꝫ ceciderūt
super eum: **S**ed ipse factus est sicut homo non audiens et non
habēs in ore suo redarguciones psalmo. 37. **S**ecūdo vide qđ
a p̄tereūtib⁹ ptulerit domin⁹ **J**esus **N**ā blasphemabāt mouētes
capita sua. ⁊ i p̄perando dicebāt **U**ach **I**nteriectio ē insultātis
Qui destruis tēplū dei ⁊ in triduo illi: d reedificas. put dixisti
virtute tua. que iam videt inualida ⁊ infirma **S**alua temetip̄m
si fili⁹ dei es. descēde de cruce **V**ere posset domin⁹ dicere **O**mēs
iimici mei viderūt malum meū ⁊ letati sūt. t̄renorū p̄mo **E**t itez
t̄renorū terciō **F**actus sū in derisum omni populo. cātici eorū
tota die **S**ed luce clarius liquet hos cū patre suo dyabolo cōcor
dare. sicut se pdunt pp̄ria voce **I**lle eim dixit **S**i filius dei es.
mitte te deorsū **M**athei. 4 **V**y eius soboles dicūt **S**i filius dei
es. descēde de cruce **M**athei 27 **Q**uā dissimiles voces audiūt
a filijs iiquis **V**ere multū dissimiles **B**enedict⁹ qui venit i noīe
domini **M**athei 21. **E**t descende de cruce si es filius dei. **S**ed
o perfidi **O** stolidi **O** rabidi iudei: quid dicitis: **N**onne filio
dei magis videtur competere ascensus q̄ descensus. **S**i rex
gloriosus in suo permanet solio. **J**esus dei filius in suo nō ma
nebit throno: regio titulo ornato: **L**egistis sed male vt videtur
intelligitis **D**ei perfecta sunt opera. **I**mperfectum ergo dimit
tet opus mirificum: opus salutis quod dignatur operari in me
dio terre habitabilis: **V**elitis nolitis perficiet ⁊ imperfectum
non relinquet: cuius oculi imperfectum nostrum vident. **V**e
re domine cepisti opus grande: intendunt te tuo honore p̄iua
re quē accepturus es a patre cuius iussū cōseruas. cui⁹ honore
zelas cuius p̄ceptis obtēperas **F**ily inobediētes legem dei audi
ze nolētes petunt te habere in consortiū rebellionis. vt sic palliū
expanderent sue excusationis. cum patri non obediisset p̄seue
rantez vnigenitus eius **A**bsit vt qui docuit verbo. p̄seuerantiā.
facto nō demōstraret eam **I**pse namq; dixit **Q**ui p̄seueraret

vsq; t̄ finem hic salu⁹ eūt **Mathei. 10.** Et quō salui esse poterim⁹
si opus salutis manserit imperfectum etiam in saluante. ⁊ a sal
uatore **O** viri et mulieres. **O** diuites et pauperes **O** virgines
iuuenes ⁊ scnes si pacē queritis si quietē diligitis in cruce pau
sate in cruce manete descensū suadenti non credite a penitētia
inchoata discedere nolite sed cōstanter cōstantes perseuerate
Clamet pater ploret mater roget frater obsecret soror flagitet
focer supplicet nur⁹ suggerat diabolus blandiatur mundus
murmuret caro anxietur parentela concordent omnes in sua
dela vt penitentie cruce abiecta nature sequamini blādīmēta
dico exoro et supplici mente deposco omnes aures obstruite
cristū in cruce respicite ei⁹ pseuerantiam mementote modicū
expectate auxiliū dñi in proximo adesse videbit̄ certissima fi
de et idubie **O** pie deus hic respirare quero hic leuamē lassus
expeto hic solotenus prostratus finē operis opus salutis. ābe
la mente expecto qz ī tua patiētia et sancta pseuerantia me tua
caritate redimendū fide stabili certificatus agnosco **S**ed gētē
hanc p̄tereuntē blasphemantē et exprobantem p̄teribō mini
me **Q**uid dicam ergo genti huic pessime **E**xpectate inqz in di
em tertiū et videbitis gloriofius et euidentius miraculū: **N**ō
enim descendētē sed gloriofissime resurgētē habebitis dñm
quē minime videbitis pro nūc descensurū qz vota postulantiū
non concordant vocibus prophetarū eius gloriofam resurrectio
nem ad ōnium solamen inlinuantiū **A**yt enim sanctus dauid
psalmo .10038. domine probasti me et cognouisti me tu cogno
uisti sessionem meam et resurrectionem meam. **E**t sophonie ter
tio **E**xpecta me in die resurrectionis mee in futurum **Q**uasi di
ceret **S**pondetis deserere vestram in presentiarum obstinatā
infidelitatem per meam descensionem sed nolo descendere ad
vestram petitionem quia placet resurgere vt fideles inueniāf
qui locuti sunt prophete sancti **I**ta obsecro domine cōplaceat
vt eripias me quia hoc mandauit ille cui complacuit in te.
Tertio vide qd a stantibus pussimus ipse pertulerit scilicet
a sacerdotibus et senioribus qui dicebant cum scribis ad alte
rutrum. **A**lios saluos fecit se ipsum non potest saluum facere
Crist⁹ rex israhel descēdat nūc de cruce vt videam⁹ ⁊ creda
m⁹. **O** sapiētia que de occultis traheris **N**olētes cōfitentur qz
alios saluos fecerit **I**psorum eos condempnat sententia **Q**ui
enim alios saluos fecit vtqz si vellet secundum beatum ihero
nimum seipsum saluum facere posset **I**n dubie venenati filij

dyaboli a suo magistro edocti cui⁹ verba promunt iussaq; per
fitiunt si sic subsannant in cruce pendentem maiora et acerbi
ora sibi irrogauerunt cum eorum vitia corripere cum in consi
lio ipsorum etiam velud agnus mansuetus stare et obmutef
seret ex quo nec propter honestatem : nec propter penalitatem
ipsius in aliquo miserti sunt Ad cumulum quoq; confusionis
addere non verentur **C**onfidit in deo liberet eum nunc si vult
Dixit enim **Q**uia filius dei sum: **Q**uasi exaggerando dicerent
Patet eum fallaciter locutum esse **Q**uia si esset dei filius libe
ratione de facili ipetraret a penis. **S**ilium enim pater liberat
dum pena filium coangustat si facultatem patris saltem nō ex
cedat **U**nde sapientie secūdo inquiunt **S**i filius dei est scilicet
naturalis suscipiet illum id est liberabit eum de pressuris istis
Dvesania sacerdotum **D**nequitia p̄cipum **D**inaudita stul
titia seniorum et sapientum illudere homini de proximo mo
rituro et cruci atrocissime suspenso misereri penitus in uullo
Uere iheremia sancte competere videtur hys verbum tuum
capitulo decimo. **S**tulte egerunt pastores et dominum non
quesierunt scilicet per debitum cultum **E**t sequitur propterea
non intellexerunt et omnes grex eorum dispersus est. **Q**uasi
diceret **M**irum non est populum errare cum sapientes populi
non vereantur tam manifeste innocenti pendenti et moriēti
insultare **Q**uid respondendum putas. **D** anima viris hys et
illusoribus **P**ropheta sanctus prefatus dicat in persona salua
toris pendentis verbum. i. 2. capitulo scriptum **F**acta est mihi
hereditas mea quasi leo in silua dedit contra me vocem suam
scilicet obprobrii vocem contumelie blasphemie et derisionis
multiplicis et horrende **H**oc verbum verum est **Q**uare: **Q**uia
non est timor dei i populo isto vt triticum seminato sed spinis
vticis et labruscis repleto maledicūt enim regi suo et deo suo
ysaie .8. **Q**uarto vide o fidelis anima quid a pendentibus
instinuit **C**rucifixi enim sunt cum eo duo latrones **I**dest
clavis confixi **S**ecundum beatum augustinum non funibus
vt quidam putant ligati **U**nus ad dexteram et vnus ad sinis
tram **I**n medio igitur latronum tanquam princeps eorum
ad obprobrii augmentum **U**t quid o iesu pyssime stipatus es
huiuscemodi sorditate: **E**t dominus anime inquit deuote que
renti sollicite **N**on cū sanctis sed cū iniqs deputatus suz **A**liē
secūdu itentionē iudeozū aliē secūdu pris ordiationē. **N**ā scdm
iudeoz itentionē vt eozū suspitiois **X**ps p̄iceps eē dinosceretur

Licet nō sic euenit: qz de illis secūdū Crisostomuz nil dō: crux
vō Xpi vbiq; adorāt: vbiq; eminet: assumūt et crucem: reges
dyademata sua deponētes Scdm vō dei patris ordinationē ac
cipe q̄druplicē rationē secūdū sanctū Thomaz in tertia pte. q.
46. articulo iudicio. ¶ Prima ē ppter significationē. Vt nēpe
duo vnus ad dexterā et alius ad sinistrā significāt distinctionē
hominū i extremo faciēdā iudicio. Unde augustin⁹ sup iohannē
dicit. Crux ipsa si attēdas tribunal fuit. In medio eim iudice cō
stituto. vnus q̄ credidit liberat⁹ ē. alter q̄ blasphemauit dāpnat⁹
ē. Nā significabat qd factur⁹ ē de viuis et mortuis. alios positur⁹
ad dexterā et alios ad sinistrā. ¶ Secūda ē ppter itētionē. Quia
scdm Bedā sup Matheū quidā sūt q̄ acrioris discipline p eter
na gloria subeūt instituta: quidā vero hūane laudis ituitu et hy
ymitāt mentē et actū sinistri latronis. ¶ Tertia ē ppter electionē
Nā itez fideles hy q̄ ad dexterā ponūt significāt eos q̄ fidei iu
stificatiōe saluāt: latro vō posit⁹ ad sinistrā significat eos q̄ re
probāt. ¶ Quarta ē ppter grām pueniētē. Vñ beat⁹ Jeronimus
sup Matheū Sicut p nobis maledictuz crucis fact⁹ ē Xps: sic
p ōni salute iī noxios q̄si noxi⁹ crucifigiē. Pysime igif domie
dignāte me ad dexterā suscipe tuā vt āplexer me. in leua em̄ tua
inuētus a cetu factorū vereoz ceuseri alien⁹. Deniq; latroēs blas
phemātes dixerūt. Secūdū sanctū augustinū pluralis numer⁹
ponit hic p singulari. Vel secūdū beatū Jeronimū pmo vterq;
blasphemauit. sed tadē paciētia saluatoris inspecta cū signis que
siebāt pura et sancta cōfessione emēdat⁹. se purgauit vnus. sed in
ptinatia manēs alius ayt vt blasphem⁹. Si tu es Xps saluū fac
temetipm et nos. O impie qd dicis: Corporalē salutē q̄ris pch
dolor cōniciādo. vtinā spiritalē q̄reres fiducialit postulando.
Vide dedecus vere magnum. vt latro dampnatus patibulo cō
cremandus iebēne incēdio. blasphemet dominum verbo tam
ob pbrioso. O patientia paciētis domini tollerātis ob pbria et
blasphemias hominis iūqui. tēporaliter et eternaliter dampnati.
Quis ad hec nō mirabitur: Quē celum nequit suscipere. quē
terra vix ppter maliciā potest sustinere. demoibus sociatus
in aere. quē boratrū iferni habet colligere et vorare. Xpm dñm
auditur blasphemare. Mirabilia sūt ā terribilia q̄ dico: Vtrūq;
exprimendo a veritate nō deuio. Quia mirabilis multum Xpi
innocentis paciētia. terribilisq; blasphemi latronis obstinata
neq̄nacia ac ferocissime gentis inuidia. Sed nonne maior dei
Gracia et profusior ipsius misericordia?

Plane in sinistro: latere otumelie resonant a pendētis ore: sed
in dextro quid audias o deuota aia diligēter attēde. **Sequitur** Al
ter vero increpās eū ait. **N**eq; tu times deū qui in eadē damp
natiōe es: scilicet mortis. **Q**uasi diceret **L**icet absq; hominum
timore hucusq; vixeris. deū tū timere deberes iā i articulo mor
tis cōstitutus. **E**t nos quidē iuste: supple sumus i hac dāpnatio
ne. **N**ā digna factis: scilicet supplicia **R**ecipimus **I**dest pecca
ta nostra magna z multa exigunt que patimur: tormenta hor
renda **O** felix cōfessio digna misericordie remedio **C**onfessio
quoq; malitie patēter facta o latro subitēda ē xpi iuocentia:
Minime **N**ā sequit **H**ic vero nil mali gessit **I**dest: z si cuz ini
quis deputatus sit: tamē peccatū non fecit nec grande nec puū
Liber ē a peccatis: licet peccatoribus sociatus i penis. **D**e quo
latrone **A**ugustinus ait in sermone **Q**uis illū docebat: nisi qui
iuxta eum pendebat: erat enī ei fixus in latere: sed habitabat i
corde **O** latro resolue te ad huiuscemodi doctorē: cōuertere ēt
facietenus sicut cordetenus ad hāc illustratorē: breuē fac z cō
pendiosam orationē: sentiesq; indubie scaturientē in te miseri
cordie fontē: quo irroratus nō latro blasphemus: sed confessor
eris: orbi notus deoq; fidelis z deuotus **Sequitur** **E**t conuersus
ad **J**esum dixit **D**omine memēto mei: dū veneris i regnū tuū
Oratio bona: oratio sancta: oratio vere a deuotis ōni deuotiōe
recolēda **E**cce hic videmus mutationē dextre excelsi **M**agn⁹
nempe doctor **J**esus: z magnus orator latro ad **J**esū cōuersus
Doctor magn⁹ hūc fecit oratorē quē tāto tēpore sustinuit latro
nē: quē patibulū suscepit grassatorē: quē mūdus nouit peccato
rē **Q**uis mihi det vl' exigue aliquid de tāte pietatis sonare gur
gite: qui pati dignat' pro omni salute: illustrare z nos dignet'
cū conuerso latrone **M**agna laus huius latronis: ē magna cō
fusio dignitatis sacerdotalis z precorny imperialis. **N**āz sacer
dotū principes z potestas imperialis latrant contra **X**pistum
pendētem: hic vero latro cōfitetur **X**pistum regē innocentē.
Duo o aia mea reuolue i hoc latrōe videlicet **I**psius meritum
copiosum. **E**t pūilegiū amorosū. **E**t sic tertio picipies fontē mise
ricordie p oīa dulcorosū. **Q**uo ad primū videlicet ipsius me
ritū copiosū libet attēdere z extollere virtutes gratiose ifusas
mēti sue: ex quibus facillime patere pōt sanctitas: qua eū dota
re dignata ē pendētis **X**pisti in cruce pietas. **N**ā vtutes habu
it theoloicales z cardinales **N**ā claret ipi⁹ **F**ides lucidissima.
Spes firmissima. **L**aritas ardētissima. **D**e pūo reuolue z fidez

clarā in eo reperio. Nam **X**p̄m nudū z derisum: ab omnibus derelictū publice condeinpnatū: horribiliter afflictū: infirmitate penarū circumdatū opprobrijs z contumelys saturatū: z iam mortī vicinū z ipse mortī propinquus: a nemine doctus a nullo premonitus: neq; a fratre sollicitatus: neq; ab amico pulsatus: neq; a p̄dicatore iformat⁹: neq; a cōfessore redargutus: dei filiū z verū hominē credit z libere innocentē ipsū fore alta z sonora p̄fitef voce. **U**ide fidei radios emicātes: attēde o aīa fulgores tāte cognitiōis **Q**ui **X**p̄i doctrinā audierāt: q̄ miracula multa z insolita viderāt. **Q**ui **X**p̄i sanctissimaz vitā oculis p̄p̄rys conspexerāt. **Q**ui pauloātē de purissimis manib⁹ eius: corpus z sanguinē ip̄ius sumptērāt z fugiēdo negabāt hy deserūt hy mortē euadere cupiūt: vitā z si miserā tū tenere appetūt: nil p̄fitef: ōnes filēt: timore p̄culsi vagant: assistere nō audētes: defēdere nō presumētes: z ip̄m magnificare z excusare verētes: sed iste solus cū matre virgine merēte dolēte z gemēte: imo z tacente p̄e virginitatis pudore z cordis dolore. **D**ic inq; fiducialiter z patent ip̄m dei filiū regē in suo regno venturū indubitata fide ploquit z p̄testat. **F**orte cū **X**p̄o nūq; fuerat conuersatus: nec forte ante eius notitiā habuit: in eius sequela z comitiua non fuit: eius doctrinā nō percepit: eius vitā nō vidit: sed in impietatis sue operibus se exercens: iuste passus exitiū mortis liguā z os resoluuit in vocē cōfessiōis z diuini honoris. **O** magna h⁹ latrōis fides: que nec timore astantiū sacerdotū z principū: nec furore iudeorū tumultuantū. nec p̄p̄y doloris magnitudine: nec consocy infrunita blasphematione: nec **X**p̄i aperta carnis infirmitate: nec apostolorū vel discipulorū pusillanimitate: reē hi potuit a veritatis promulgatione: a vere fidei cōfessione. **V**ere huius magna latronis fides: **N**ōne magnā reportabit remunerationē? **Q** De secundo o aīa idest de spe firmissima fac considerationē. **N**ōne cuiq; sane sapienti videbitur eius spes digna cōmendatione: qui ab illo non destitit sperare salutē: quē in tot afflictionibus corp̄alibus presentialiter videbat p̄dentē: **L**oz porali salute videbat ip̄m priuatū: z nihilominus in ip̄so sperabat se saluandum **L**uius vita de terra tollebatuz in eius esse p̄cyt memoria: sperans post mortē se fore regni ipsius participē: quē viderat in cruce secū pendētē. **L**ui⁹ iudei subsannādo patebāt de cruce descensuz: h⁹ iste sperabat p̄ mortē adipisci i regno cōsortiū. **O** deuota aīa expāde iā sinū: recollige ex itimis affectū: euiscera si vales in amore quoquomō quē hēs conatum: ad

vidēdū h^o latronis deuotionem spe firmissima roboratā. Dñm
nēpe noiat quē plebs furēs apta voce vt latronē ipius blasphe
mat. **M**emoriā sui hē ab eodē expostulat: cui⁹ beneficia digni
tas sacerdotalis cōiutiādo ēt iproperat. **R**egnū ipsius in cruce
noiat: q̄ vna cū ipō crucē: etiā nō inocēs: penitēs tñ tollerat. **O**
quāta spe inixus regnū exoptat: q̄ malis grauat⁹ ppus ēt a pati
bulo crucifixi cōfortiū adipisci anhelat. **H**ūc latronē peccatores
sequant^r: sed penitudinē peccatoꝝ ipōꝝ imitādo nō dedignent^r
De tertio vero idest de caritate ei⁹ ardētissima: q̄d psonabit
impū hoīs lingua: **T**otū corpus: oīa mēbra ī expāsiōe fatigata:
z in supplicis verata erāt: nihil a tormēto in se liberū repperit
nisi cor z linguā: z vtrūq; deo seruire fecit: cor offerēs ī cōpassi
one: z linguā relaxās in pia cōfessiōe. **I**mmo tāta caritas ibi ex
titit q̄ plus videbat scdm Augustinū **E**pō cōpati: q̄ ex ppria
passione torqueri. **V**is o aīa plenius hec indagare: **A**ffectuz et
intellectū stude in **E**pī obsequiū coaptare. **S**i enī bñ attēderis
q̄tuor amores ardētissimos velud q̄tuor faculas ardētes vide
bis ex ore ipius pcedētes. **Q**uoz **P**rimus ē amor correptionis
Secūds ē cōfessionis. **T**ertius cōpassiōis. **Q**uart⁹ pfectionis.
Primus est amor correptionis qui extitit longitudo crucis
sue: blasphemantem latronem impium pie corrigendo dicens.
Neq; tu times deum q̄ in eadem dampnatione es. **O** caritas
non vanitas: immo potius veritas: que propriū doloris obliui
sei cogis: z de proximi salutis sollicitaris. **M**agna sunt hec: z
quis apprehendet ista? **U**tiq; electus: utiq; veraciter a seculo
auerfus: z ad deum dulciter cōuersus. **S**ecundus est amor
confessionis qui fuit sue crucis profundum: dum sua propria
ac totius humani generis scelera confessus: dignos nos asserit
omnibus plectendos corporalibus penis inquiring. **E**t nos qui
dem iuste: nam digna factis recipimus. **O** cōfessio breuis sed
non minus utilis: confessio deo gratissima que processit a men
te deuota: a deuotione solida: a soliditate virtuosā: a virtute in
fusa: ab infusione mirifica: a mirabili diuine potentie dextera.
Amplectere hanc viam o homo quicunq; tribularis: quicunq;
qualicunq; molestia grauaris: scito et vide: quia magna ps
venie est humiliter confiteri se peccatorem esse: z dignum an
gustia z tribulatione. **B**eatus homo quem sic crudieris do
mine vt in flagellis quibus quatitur non murmuris vox in
sonuerit: sed vere z humilis confessionis in auribus tuis in
crepauerit.

Tertius est amor compassionis qui fuit sue crucis latitudo: dū
gratuitas Xpi angustias asserens: ex mera Xpisti caritate p
cedere allegat: eius innocentia manifestado dū subnectit dicēs.
Hic vero nil mali gessit **D** vere pium et cor valde lucis diuine
radio illuminatum **Q**uē totus populus validissimis vocibus
crucifigi postulauerat: iste neminē de omni populo formidans
compassus ex intimis: pēdentis Xpi innocentia: in totius puer
se gētis ignominia: clara pfitet̄ voce dicēs. **H**ic nil mali gessit.
O mira pendētis hui⁹ latronis cōstātia **Q**uē iudex ordinarius
ad penā dāpnauerat suspendy: liberū fatef̄ a cōtagione cuiusli
bet peccati. **C**ontradicit en publica voce assertionibus testiu:
pclamationibus populorū: ac sentētie iudicū impioꝝ: ptestās
regē iudeoꝝ Jesū imūnē a culpa et iniuste tali morte plectēduz
Quartus amor ē perfectionis qui extitit sue crucis altitudo:
dū toto mētis affectu ac benigno lingue affatu cū inexplicabili
cordis humiliatiōe et vera cōtritiōe: imo quātū permisit acerbī
tas supplity cū benigna faciei ouersioe humiliq; pce dñm Jesū
affatus: stupēde pfectionis ac breuitatis fudit orationē dicens:
Dñe memēto mei: dū ueneris in regnū tuū **C**aritas singulis
singula prudenter ac ardēter dispensans: deo dās dominū ho
norē: contestās ipm dñm et regē: sibi ipsi assignās penam: latro
ni caritatiuā correptionē: expostulās vt memoriā agat dignan
ter sui: vltoriusq; nil appetēs nisi in illa memoria suam salutez
petēs et possidere q̄rēs. **V**ere valde honorādus ē iste tāta amic
tus caritate: vt oīs anima nostra mirari nō sufficiat tā magna
in latrone hoc diuine gratie fluentā: quibus oīs peccatoꝝ meri
to erudiri valeat: vt toto se conamine ad dñm nō iā pendentē.
sed in regno suo regnatē salubriter cōuertat. **U**is o aīa virtus
tes etiā cardinales in hoc latrone cōuerso aspicerē: **U**idere po
tes. **P**rimo quali fulcitur prudētia: cū eleuatus pēdēs ī acre
nulla caduca postulat a saluatore: nō robur: nō liberationē: nō
cōsolationē: nō in penis alleviationē: nō vitā: nō mortē: s; ī dei
seruari memoria prudēter postulat: pēdēs in tanta angustia:
oratione sua breuissima. **S**ecūdo vide quali fortitudine robo
ratur: cū tā subito sup oīa sua scelera supfertur: petēs in regno
sui habere memoria: cuius scelera iam nō mediocriter: sed tur
pi et dāpnabiliter suā maculare cōsciam ac denigrauerē famā.
Tertio vide quali tēperātia cōtentat̄ qui in sola volūtate do
mini reliquit mēsurā sui premij: nō magna: nō eximia: nō rega
lia: sed quātūcūq; modica: quantūcūq; exigua in liberamine

dimittit totuz moderationis diuine: quidquid in eius fortez de
beat prouenire. **¶** Quarto vide quali iustitia cingatur qui sibi
ipsi cōfussionis obprobriuz ī cōfessiōe reddidit: primo peccanti
caritatiuā correptionē ipendit: ⁊ Xpo saluatori plenā sue mor
tis ⁊ totalē sue uolūtatis imolationē p transformantē caritatē
offerre nō desijt. **¶** Un̄ nōmirū si tā eminēter ī meritis uirtutum
dotatū saluator sublimiter decoret p priuilegiū copiosuz. **¶** Uidē
igif hic secūdo ipsius priuilegiuz amozosū: ⁊ h̄c poteris deuote
speculādo quiq; ōni recolēda deuotiōe Quoz. Primū ē assimi
lationis. Secūdū ē associationis. Tertiu ē defensōis. Quartuz
ē petitionis. Quintū ē figurationis. **¶** De primo. s. assimilationis
hoc occurrit q; solus hic latro inter Xpi membra corporaliter
passus: cū ipō decorat effigiata similitudine saluatoris: q; cruci
fixus crucifixū associauit Sibi datū ē: ⁊ non alteri Sed dicis o
aīa pro criminibus suis ipsum crucifixū **Uerū** quidē dicis: sed
plena ⁊ perfecta cōuersiōe ⁊ ōim peccatoz cōtritiōe: ⁊ euidenti
cōfessiōe legitimū Xpi mēbrū iuenit: ⁊ sic ex tūc Xpo cōfigu
ratus decernit. **¶** De secūdo. s. associationis liquet ipm solūmo
do matrē Xpi associasse ī moriētis filij dolorosa ⁊ uirtuosa la
mētatione: fide cōiūctus ei ⁊ uirtuali dolore Nullā aliā creatu
rā uite presentj uidem⁹ sociatā matri Xpi in huiuscemodi do
loribus. Nā sanctus ille **Johānes** predilectus Xpi discipulus:
deuota quoq; **Magdalena** licet amare fleuerit **Jesum** moriētē
nō tñ ut mundi defleure redemptorem. In huius igitur cōpa
ratione insipide fuerūt ipsozum lachryme Istius solūmodo cuz
matre fletus desup infusa fide ualde pficius extitit: quia quez
hominē moriētē uiderūt. hūc deum toto affectu crediderunt.
¶ De tertio scilicet defensōis priuilegio patet sic. Nam Xpi
sto tanquā reo a iudeis condemnato hic publice eius predica
uit innocentiam. Unde tanquā miles collateralis muniuit eū
quodammodo quibus poterat armis: nolens cum cum pecca
toribus estimari: sed pro peccatoribus protestans eum affligi.
¶ Anima absurdū non est cogitare ipsum non solum scelestum
latronē increpasse. Xpiq; innocentiam allegasse. ⁊ ppria scele
ra se cōfessum fuisse. sed etiam proteruos iudeos ac malignos
principes post tot contumelias et blasphemias Xpo illatas ⁊
etiam insultationes irrogatas. seuera ⁊ uera increpatione con
futasse **Cogitare** quoq; potest mens pia q; affectiōe sincera vi
dens maternos gestus erga filiu suū doloris magnitudinem
exprimentes uerba quedam compassiue dulcedinis dolorose

matri dixisse: et eius dolorē quoquomō mitigare voluisse: cum
 iā sibi plena fide cōstaret a tali filio tāte virgis redimēdū fore.
De quarto .s. petitiōis priuilegio id occurrit mēti pie trutinā
 ti: q̄ solus iste latro salutē pecyt: quā dei filius in cruce p̄fecit.
Uñ qđ fidēter quesuit x̄ps ardēter cōsumauit: et libēter eū par
 ticipē fecit et postulata cōcessit. **Utinā** et mihi deuote petēti pro
 spere eueniat: q̄tenus latroni sociatus in petito: cōgratulari ei
 dē liceat i obtēto beneficio. **De quīto .s. figuratiōis priuilegio**
 id iā ē in patulo. **Nā** oīm electoz ip̄m figuraz tenuisse: nemo q̄
 ambigat mētis sane. **Electus** nēpe a sancto spiritu ad hec et plu
 ra alia obtinēda que balucies nō pōt exprimere ligua: iduct⁹
 ē ab eodē spiritu ad oīa faciēda que decuit: vt et **X̄pi** gr̄a copio
 se resplēdeat i redēpto: et oīs plebs cōgaudeat fidelīū de mutati
 one gratiosa facta tā subito **Inflāmare** igif o aīa mea ex ituitu
 operis hui⁹ gratiosi: qz generalis redēptor oīm sic semetipsum
 sine mēsura exposuit orbi vniuerso: sic vt apparet inestimabili⁹
 egit cū hoc latrōe ouerso: mēti illius sue gr̄e balsamū copiosissi
 me infūdēdo. **Mustu** diuini amoris exprimebatur in torculari
 crucis amorosi **Jesu**: quo totus orbis erat inebriādu. **Uñ** non
 q̄si in puo cyato latroni decreuit ppinare: s; ip̄m totaliter sine
 mēsura modulo voluit iebriare: quaten⁹ tāto amorosius elena
 ref in deū: quāto copiosius ex torculari cordis **Jesu** diuini caris
 matis pciperet gustū. **Accingere** igif o aīa et exulta in deo ap
 propiādo p deuotionē ei: vt tertio pcipias fōtē misericordie
 p oīa dulcorosū i h̄ latrone scaturientē ex pēdētis ore. **Verbum**
 enī saluator ex cordis sui fornace ptulit qđ tanq̄ flāma latronē
 icēdit: cū eius desiderio: imo vltra desiderium satisfecit. dicens.
Amen dico tibi: hodie mecum eris in paradiso. **Qđ** quidē v̄bū
 titulū habebit rubrice singularis. **Utpote.**

Jesus largissimus donator.

Considerare libz i hoc uer
 bo largissimā donationē **Uerbu** nēpe suauē oīni dig
 niz acceptione audiuit hic latro i cruce **Deniqz** dixerat prophe
 ta psalmo. 24. **Secundum** misericordiā tnam incmēto mei tu
 propter bonitatē tuā dñe **Ille** dixit et virtutē misericordie dñi
 h̄ latro i se exptus nouit **Sibi** responsū t sibi v̄bū missū est sibi
 verbū abbreviatū a dño icarnato et expanso factū ē i quo septē